

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тулчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

**Новітні технології виробництва та
переробки продукції тваринництва**

31 жовтня 2019 року

**Біла Церква
2019**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ «НМЦ вищої та фахової перед вищої освіти».

Ровни П., професор, Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра.

Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук, професор, декан біол.-технологічного факультету.

Фесенко В.Ф., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ біол.-тех. ф-ту.

Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук, доцент, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

Новітні технології виробництва та переробки продукції тваринництва: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 31 жовтня 2019 р. м. Біла Церква. Біла Церква: БНАУ. 49 с.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Загуменко А.В. Использование травяной муки из клевера в рационе супоросных и подсосных свиноматок /А.В. Загуменко // «Тр. Уральского НИИ сельского хозяйства», 2005. С. 279-285 с.
2. Конюшина – перспективна культура /М.Яценко, В. Приступа //Тваринництво України. 2010. №3-4. С. 29-32.
3. Панов Е.П. Продуктивность ремонтных маток при разном уровне кормления /Е.П. Панов // Свиноводство, 2009. №5. С. 29-33 .
4. Сердюков А.Е. и др. Травяную муку в рационы свиней /А.Е. Сердюков. Свиноводство, 2016. №8. С. 28–31.
5. Струк М.И. Влияние общего протеинового уровня питания на рост и развитие и последующую продуктивность ремонтных свинок. /М.И. Струк. – Сб. науч. Трудов (Донской СХИ), 2008/09, 4,2: С. 93–99.
6. Тревога И.А. Экономическая эффективность приготовления и использования травяной муки./И.А. Тревога – Свиноводство, 2006. №8. С. 26-29.
7. Шельмаков В.И. Сравнительная эффективность использования травяной муки и силоса при откорме свиней. // В.И. Шельмаков. Животноводство. 2011. № 12. С. 55-57 .

УДК 637. 52

КАЛІНІНА Г.П., канд. техн. наук

mamagala@i.ua

Білоцерківський національний аграрний університет

ЗАСТОСУВАННЯ НАТУРАЛЬНИХ ФАРБНИКІВ У ТЕХНОЛОГІЇ М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

Застосування натуральних барвників в м'ясопереробній галузі є науково обґрунтованою необхідністю. Швидка гармонізація українського законодавства має бути спрямована на легалізацію використання натуральних харчових барвників в м'ясній галузі

Ключові слова: м'ясні продукти, пігменти, міоглобін, кольороутворення, нітрит, натуральний барвник, кріопорошок.

Природна забарвленість м'яса обумовлена наявністю в м'язовій тканині пігменту міоглобіну – хромопротеїн, що складається з білкового компонента (глобіну) і простетичної групи (гема), і становить близько 90% загальної кількості пігментів м'яса. 10% представлено гемоглобіном крові – білком крові (еритроцити).

Привабливий, властивий свіжому продукту, колір є однією з найважливіших характеристик, що визначають споживчі якості м'ясопродуктів, тому питання їх кольороутворення мають особливу значимість. Здавна для засолу м'яса у виробництві м'ясних виробів використовують нітрит натрію, який значною мірою впливає на формування якісних показників – смаку, аромату і власне кольору.

Нітрит натрію (E250) завжди використовували в м'ясних виробках для надання їм звичного кольору і забезпечення стійкості. Токсична сіль азотистої кислоти інгібує розвиток багатьох мікроорганізмів – *Cl. Botulinum*, сальмонелл, стафілококів, а також зберігає червоний колір м'яса, його текстуру і смак.

На сьогодні існує достовірна інформація щодо канцерогенності нітриту, що стимулює інтерес до пошуку нетоксичних замінників. Крім того, існуюча доза нітриту натрію, що допускається відповідно до ДСТУ 4436:2005 – 50 мг/кг, не здатна забезпечити характерного кольору м'ясним продуктам. Альтернативним способом (і заміною нітриту натрію) у виробництві м'ясних продуктів є використання харчових барвників. У сучасній харчовій індустрії застосовується дуже обмежена кількість синтетичних барвників. У 2008 році Європейський парламент ратифікував законодавчий акт відносно маркування продукції, що містить барвники.

Заборона використання і особливості маркування стали наслідком наукових досліджень учених Саутгемптонського університету (Великобританія), які встановили токсичність ряду синтетичних барвників. Програма цих досліджень була ініційована EFSA (Європейською адміністрацією безпеки харчових продуктів) і привела до прийняття Європейським парламентом з 2016 року обов'язкового маркування з написом "може мати негативний вплив на активність і увагу дітей" на етикетках харчових продуктів. В Україні в липні 2019 року набув чинності закон про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції 2740-VIII.

Науковці кафедри харчових технологій і технологій переробки продукції тваринництва Білоцерківського національного аграрного університету спільно з закордонними колегами (Польща, Словенія) ведуть дослідження щодо можливості використання компонентів рослинного походження у м'ясних та молочних продуктах, їх стійкість до дії високих температур і часу, їх збереженість, способи отримання тощо. Так, у технології варених ковбас класичної рецептури застосовували кріопорошок моркви та буряка, досліджували інтенсивність забарвлення фаршу, стійкість кольору за дії високих температур та вплив на вологоутримуючу здатність фаршів.

Застосування натуральних барвників в м'ясопереробній галузі є науково обґрунтованою необхідністю. Нормативна невизначеність цього питання в Україні створює бар'єри в міжнародній торгівлі, не дає розвиватися науці, чесно працювати виробництву. Швидка гармонізація українського законодавства має бути спрямована на легалізацію використання натуральних харчових барвників в м'ясній галузі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. URL:<https://www.systopt.com.ua/dobavky-dlya-m-yasnogo-vyrobnyctva-yaki-z-nyh-vykorystovuyutsya-dlya-m-yasa-najchastishe/>
2. URL:<https://prodobavki.com/>
3. URL:<http://organic.ua/uk/2010/12/300-e-dobavky-hoda-po-lezu-nozha>